

Arbeidstilsynet

Fremdrift

Arbeidstilsynets brukermål 2024

Rapporteringsperiode: 1. januar 2024–31. august 2024

Oppdatert: 2. september 2024

Neste oppdatering: Oktober

Innhold

Innledning	3
Arbeidsgivere bruker BHT riktig	5
Sentrale nøkkeltall	5
Næring tilsynsobjekt	5
Sted for tilsyn	6
Funn i tilsyn	6
Reaksjoner	7
Arbeidsgivere forebygger arbeidsrelaterte muskel-, skjelett- og psykiske plager	8
Sentrale nøkkeltall	8
Næring tilsynsobjekt	9
Sted for tilsyn	9
Funn i tilsyn	10
Reaksjoner	10
Arbeidsgivere forebygger arbeidsrelaterte ulykker	12
Sentrale nøkkeltall	12
Næring tilsynsobjekt	13
Sted for tilsyn	13
Funn i tilsyn	14
Reaksjoner	14
Arbeidsgivere gir utenlandske arbeidstakere allmenngjort lønn	16
Sentrale nøkkeltall	16
Næring tilsynsobjekt	17
Sted for tilsyn	17
Funn i tilsyn	18
Reaksjoner	18
Offentlige oppdragsgivere følger opp arbeidsvilkår ved anskaffelser	20
Sentrale nøkkeltall	20
Sektor tilsynsobjekt	21
Sted for tilsyn	21
Funn i tilsyn	21
Reaksjoner	22

Utenlandske arbeidstakere settes i stand til å ivareta sine rettigheter og oppfylle sine plikter	23
Sentrale nøkkeltall	23
Næring tilsynsobjekt	24
Sted for tilsyn	24
Funn i tilsyn	25
Reaksjoner	26

Innledning

Fremdrift er en rapportserie som gir informasjon om Arbeidstilsynets løpende innsats innenfor prioriterte områder. Rapportene er ikke ment å dekke alt Arbeidstilsynet gjør, men de gir en overordnet oversikt på utvalgte områder.

Denne fremdriftsrapporten gir en oppdatert status på Arbeidstilsynets tilsynsinnsats rettet mot våre brukermål så langt i 2024. For at vi skal kunne nå de overordnede målene i tildelingsbrevet, prioriterer vi noen brukermål det er særlig viktig at vi oppnår. De prioriterte brukermålene er et resultat av en systematisk kunnskapsoppsummering og påfølgende risikovurdering.

De prioriterte brukermålene i 2024 for hvert av de overordnede målene er:

Overordnet mål 1: Virksomhetene arbeider systematisk med forebyggende arbeidsmiljø, helse og sikkerhet

- Arbeidsgivere bruker BHT riktig
- Arbeidsgivere forebygger arbeidsrelaterte muskel-, skjelett- og psykiske plager
- Arbeidsgivere forebygger arbeidsrelaterte ulykker

Overordnet mål 2: Virksomhetene ivaretar seriøse og anstendige arbeidsvilkår

- Arbeidsgivere gir utenlandske arbeidstakere allmenngjort lønn
- Offentlige oppdragsgivere følger opp arbeidsvilkår ved anskaffelse

Overordnet mål 3: Arbeidslivskriminalitet skal avdekkes og bekjempes

- Utenlandske arbeidstakere settes i stand til å ivareta sine rettigheter og oppfylle sine plikter

Tabell 1, tabell 2 og tabell 3 gir en samlet oversikt over tilsyn med brukermålene så langt i 2024. For at et tilsyn skal bli inkludert som et tilsyn med brukermål, må tilsynet ha vært gjennomført innen bestemte tilsynstjenester og arbeidsprosesser, og ha kontrollert tema og/eller kontrollpunkter som er særlig relevante for brukermålet.

Vær oppmerksom på at Arbeidstilsynet jobber risiko- og kunnskapsbasert, og at vi skal rette vår aktivitet mot de virksomhetene hvor risikoen er størst. Resultater fra tilsyn gir dermed et bilde av hvordan situasjonen er i de virksomhetene hvor vi har gjennomført tilsyn, og kan ikke nødvendigvis brukes til å si noe om tilstanden i en næring eller et geografisk område som helhet.

Tabell 1: Antall tilsyn, andel tilsyn med brudd, reaksjonsprosent og antall reaksjoner pr. tilsyn med reaksjon for Arbeidstilsynets brukermål innenfor overordnet mål 1: Virksomhetene arbeider systematisk med forebyggende arbeidsmiljø, helse og sikkerhet, 2024.

Brukersmål	Antall tilsyn	Andel tilsyn med brudd	Reaksjons - prosent	Antall reaksjoner pr. tilsyn med reaksjon
Arbeidsgivere bruker BHT riktig	3 266	50 %	45 %	1,3
Arbeidsgivere forebygger arbeidsrelaterte muskel-, skjelett- og psykiske plager	1 251	82 %	74 %	2,1
Arbeidsgivere forebygger arbeidsrelaterte ulykker	1 931	75 %	68 %	2,5

Tabell 2: Antall tilsyn, andel tilsyn med brudd, reaksjonsprosent og antall reaksjoner pr. tilsyn med reaksjon for Arbeidstilsynets brukermål innenfor overordnet mål 2: Virksomhetene ivaretar seriøse og anstendige arbeidsvilkår, 2024.

Brukersmål	Antall tilsyn	Andel tilsyn med brudd	Reaksjons - prosent	Antall reaksjoner pr. tilsyn med reaksjon
Arbeidsgivere gir utenlandske arbeidstakere allmenngjort lønn	1 544	17 %	16 %	1,3
Offentlige oppdragsgivere følger opp arbeidsvilkår ved anskaffelser	90	86 %	84 %	1,6

Tabell 3: Antall tilsyn, andel tilsyn med brudd, reaksjonsprosent og antall reaksjoner pr. tilsyn med reaksjon for Arbeidstilsynets brukermål innenfor overordnet mål 3: Arbeidslivskriminalitet skal avdekkes og bekjempes, 2024.

Brukersmål	Antall tilsyn	Andel tilsyn med brudd	Reaksjons - prosent	Antall reaksjoner pr. tilsyn med reaksjon
Utenlandske arbeidstakere settes i stand til å ivareta sine rettigheter og oppfylle sine plikter	864	45 %	41 %	3,2

Videre i denne fremdriftsrapporten beskriver vi tilsynsproduksjonen så langt i år for hvert brukermål innenfor de tre overordnede målene.

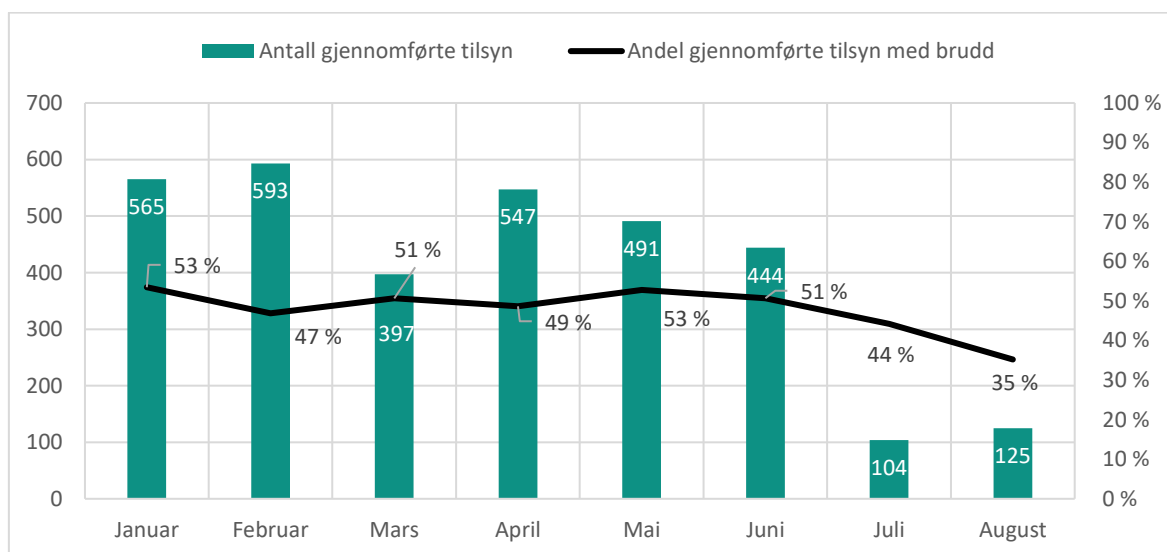
Arbeidsgivere bruker BHT riktig

For å redusere helseplager, sykdom og skade i det norske arbeidslivet skal Arbeidstilsynet bidra til at arbeidsgivere med BHT-plikt sørger for at bedriftshelsetjenesten (BHT) bistår med kartlegging av arbeidsmiljø, vurdering av risiko for helseplager, sykdom og skade og forebyggende tiltak. Dette skal sørge for at bedriftshelsetjenestene brukes av virksomhetene i henhold til intensjonen.

Sentrale nøkkeltall

I perioden 1. januar–31. august 2024 har vi gjennomført om lag 3 266 tilsyn med brukermålet arbeidsgivere bruker BHT riktig. Vi har så langt i år avdekket ett eller flere brudd på relevante kontrollpunkter i 50 prosent av tilsynene, og fulgt opp bruddene med minst én reaksjon i 45 prosent av tilsynene. Tilsynene er i hovedsak gjennomført som stedlige tilsyn ute hos virksomhetene, med 82 prosent av tilsynene.

Figur 1 viser antall gjennomførte tilsyn med brukermålet, samt andelen tilsyn med brudd for de gjennomførte tilsynene. Merk at vi rapporterer tilsyn basert på dato for kontroll, men at tilsynet inngår i statistikken først når tilsynsrapporten er sendt til virksomheten. Det vil derfor være et visst etterslep i rapportering av tilsyn i perioden. Dette er primært synlig for foregående måned, hvor tilsynstallet fortsatt er relativt lavt. Antall tilsyn vil altså øke ytterligere etter hvert som flere tilsynsrapporter blir sendt.

Figur 1: Antall gjennomførte tilsyn med brukermålet arbeidsgivere bruker BHT riktig, samt andel gjennomførte tilsyn med brudd, fordelt på måned, 2024.

Næring tilsynsobjekt

I innsatsen med brukermålet skal vi prioritere virksomheter med BHT-plikt. Tabell 4 gir en oversikt over de fem næringene hvor det er gjennomført flest tilsyn med dette brukermålet

så langt i 2024. 2 712 tilsyn er gjennomført innen disse fem næringene, og utgjør 83 prosent av det totale antallet tilsyn med brukermålet så langt i år.

Tabell 4: Antall tilsyn med brukermålet arbeidsgivere bruker BHT riktig, fordelt på næringer med flest tilsyn, 2024. Én virksomhet kan være registrert i opptil tre næringskoder.

Næring	Antall tilsyn	Andel tilsyn med brudd	Antall reaksjoner pr tilsyn med reaksjon
Bygge- og anleggsvirksomhet	1 082	34 %	1,4
Helse- og sosialtjenester	691	68 %	1,1
Industri	513	37 %	1,3
Varehandel, reparasjon av motorvogner	287	62 %	1,4
Undervisning	161	79 %	1,0

Sted for tilsyn

Tabell 5 gir en oversikt over hvordan tilsynene med dette brukermålet fordeler seg per fylke så langt i år.

Tabell 5: Antall tilsyn med brukermålet arbeidsgivere bruker BHT riktig, fordelt på fylke, 2024.

Sted for tilsyn	Antall tilsyn	Andel tilsyn med brudd	Antall reaksjoner pr tilsyn med reaksjon
Innlandet	340	51 %	1,3
Vestland	334	58 %	1,2
Trøndelag	313	57 %	1,3
Agder	258	45 %	1,4
Møre og Romsdal	253	56 %	1,5
Akershus	240	38 %	1,2
Nordland	224	50 %	1,5
Rogaland	219	52 %	1,3
Buskerud	190	37 %	1,3
Troms	176	61 %	1,5
Østfold	146	36 %	1,4
Oslo	142	45 %	1,4
Vestfold	134	46 %	1,3
Telemark	121	46 %	1,4
Finnmark	112	56 %	1,7
Svalbard	2	50 %	1,0
Ikke utfylt	62	52 %	1,1
Totalsum	3 266	50 %	1,3

Funn i tilsyn

Tabell 6 gir en oversikt over kontrollpunktene som er oftest kontrollert i tilsynene med dette brukermålet. Merk at det kun er kontrollpunkt som inngår i de faste sjekklisterne som

inngår i tabellen. Det kan også være kontrollert andre tema i tilsynene, men disse inngår ikke i tabellen.

Som tabellen viser, har vi oftest kontrollert om virksomhetene har tilknyttet seg BHT, og vi har så langt i år avdekket relativt få brudd på dette. Vi avdekker oftest brudd når vi kontrollerer om virksomhetene har kompetanse til å gjennomføre påleggene uten bistand fra BHT, med brudd i 47 prosent av tilsynene.

Tabell 6: Andel tilsyn med brudd og andel tilsyn med reaksjon fordelt på de mest kontrollerte kontrollpunktene som inngår fast i sjekklister, i tilsyn med brukermålet arbeidsgivere bruker BHT riktig, i 2024.

Kontrollpunkt kontrollert i tilsyn	Antall tilsyn	Andel tilsyn med brudd	Andel tilsyn med reaksjon
Bedriftshelsetjeneste - tilknytning	3 069	7 %	7 %
Bedriftshelsetjeneste - plan for bistand	2 707	35 %	29 %
Bedriftshelsetjeneste - bistand til påleggsgjennomføring	1 883	47 %	42 %
Bedriftshelsetjeneste - årsrapport	1 349	18 %	7 %

Reaksjoner

På bakgrunn av avdekkede brudd har Arbeidstilsynet varslet eller vedtatt minst én reaksjon i 45 prosent av tilsynene med brukermålet arbeidsgivere bruker BHT riktig, og vi har i snitt gitt 1,3 reaksjoner per tilsyn med reaksjon.

Vi har fulgt opp bruddene med å gi ett eller flere vedtak om pålegg i 1 226 tilsyn. Vi vedtar oftest pålegg om at virksomhetene skal bruke BHT til å gjennomføre tiltak, og at arbeidsgiver må sørge for at det er utarbeidet plan for hvordan BHT skal bistå virksomheten. I 36 tilsyn har vi fulgt opp med vedtak om tvangsmulkt som pressmiddel.

Tabell 7 gir en oversikt over antall tilsyn med vedtatte reaksjoner for tilsynene med dette brukermålet så langt i år. Merk at i en del tilsyn kan det ta tid fra tilsynet blir gjennomført til reaksjoner blir vedtatt, spesielt når det gjelder overtredelsesgebyr. Behov for flere reaksjoner vurderes fortløpende.

Tabell 7: Antall tilsyn med vedtatte reaksjoner for tilsyn med brukermålet arbeidsgivere bruker BHT riktig, 2024.

Type reaksjon	Antall tilsyn
Vedtak om pålegg	1 226
Vedtak om tvangsmulkt	36
Vedtak om stans som pressmiddel	0
Vedtak om stans ved overhengende fare	0
Vedtak om overtredelsesgebyr	0

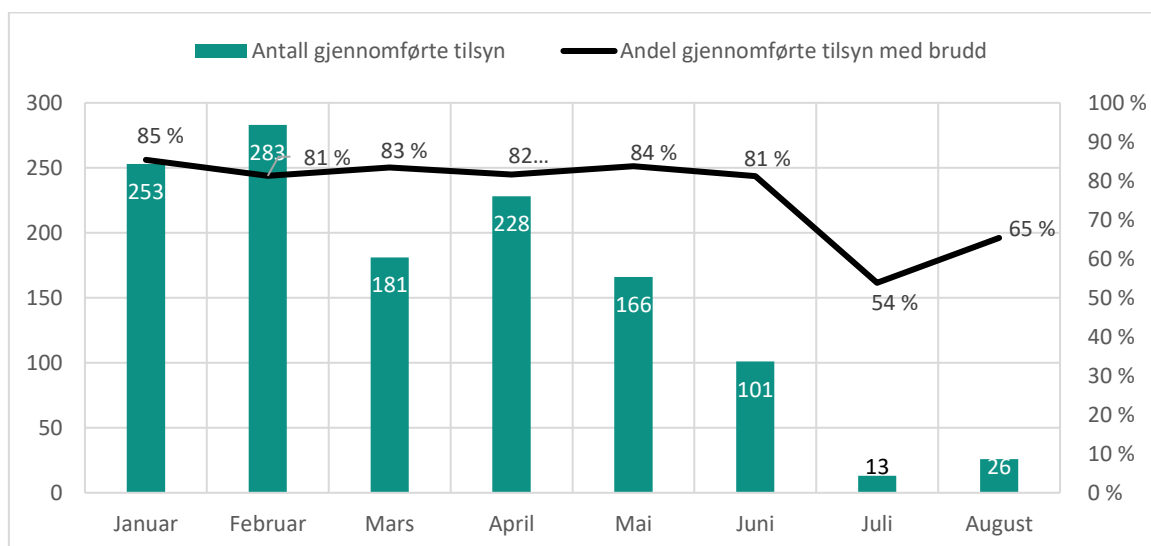
Arbeidsgivere forebygger arbeidsrelaterte muskel-, skjelett- og psykiske plager

For å redusere plager, sykdom og skader i det norske arbeidslivet, skal Arbeidstilsynet bidra til at arbeidsgivere jobber systematisk og helhetlig med arbeidsmiljøet for å forebygge muskel- og skjelettplager og psykiske plager som helt eller delvis skyldes jobben. Arbeidsgiver er ansvarlig for, og har en viktig rolle i, at det jobbes systematisk og helhetlig med arbeidsmiljøet – slik at plagene forebygges.

Sentrale nøkkeltall

I perioden 1. januar–31. august 2024 har vi gjennomført 1 251 tilsyn med brukermålet arbeidsgivere forebygger arbeidsrelaterte muskel-, skjelett-, og psykiske plager. Vi har så langt i år avdekket ett eller flere brudd på relevante kontrollpunkter i 82 prosent av tilsynene, og fulgt opp bruddene med minst én reaksjon i 74 prosent av tilsynene. Tilsynene med brukermålet er i stor grad gjennomført som stedlige tilsyn ute hos virksomhetene, med 90 prosent av tilsynene.

Figur 2 viser antall gjennomførte tilsyn med brukermålet, og andelen tilsyn med brudd for de gjennomførte tilsynene. Merk at vi rapporterer tilsyn basert på dato for kontroll, men at tilsynet inngår i statistikken først når tilsynsrapporten er sendt til virksomheten. Det vil derfor være et visst etterslep i rapportering av tilsyn i perioden. Dette er primært synlig for foregående måned, hvor tilsynstallet fortsatt er relativt lavt. Antall tilsyn vil altså øke ytterligere etter hvert som flere tilsynsrapporter blir sendt.

Figur 2: Antall gjennomførte tilsyn med brukermålet arbeidsgivere forebygger arbeidsrelaterte muskel-, skjelett-, og psykiske plager, samt andel gjennomførte tilsyn med brudd, fordelt på måned, 2024.

Næring tilsynsobjekt

I innsatsen med brukermålet arbeidsgivere forebygger arbeidsrelaterte muskel-, skjelett-, og psykiske plager, skal vi prioritere enkelte næringer for tilsyn basert på hvor vi mener risikoen er størst. Tabell 8 gir en oversikt over de fem næringene hvor det er gjort flest tilsyn med dette brukermålet så langt i 2024. 1 191 tilsyn er gjennomført innen disse fem næringene, og utgjør 95 prosent av det totale antallet tilsyn med brukermålet så langt i år.

Tabell 8: Antall tilsyn med brukermålet arbeidsgivere forebygger arbeidsrelaterte muskel-, skjelett-, og psykiske plager, fordelt på næringer med flest tilsyn, 2024. Én virksomhet kan være registrert i opptil tre næringskoder.

Næring	Antall tilsyn	Andel tilsyn med brudd	Antall reaksjoner pr tilsyn med reaksjon
Helse- og sosialtjenester	611	86 %	1,9
Bygge- og anleggsvirksomhet	371	76 %	2,6
Undervisning	139	98 %	1,8
Varehandel, reparasjon av motorvogner	36	67 %	1,5
Overnattings- og serveringsvirksomhet	34	53 %	1,6

Sted for tilsyn

Tabell 9 gir en oversikt over hvordan tilsynene med dette brukermålet fordeler seg per fylke så langt i år.

Tabell 9: Antall tilsyn med brukermålet arbeidsgivere forebygger arbeidsrelaterte muskel-, skjelett-, og psykiske plager, fordelt på fylke, 2024.

Sted for tilsyn	Antall tilsyn	Andel tilsyn med brudd	Antall reaksjoner pr tilsyn med reaksjon
Vestland	180	86 %	1,5
Innlandet	141	85 %	2,0
Trøndelag	125	91 %	2,5
Troms	90	77 %	2,5
Nordland	85	93 %	2,7
Møre og Romsdal	84	93 %	1,7
Rogaland	81	73 %	1,6
Agder	68	74 %	2,0
Oslo	67	75 %	1,9
Buskerud	63	81 %	2,0
Akershus	62	84 %	2,5
Finnmark	56	75 %	2,7
Vestfold	44	66 %	1,6
Østfold	30	70 %	1,8
Telemark	29	79 %	1,9
Svalbard	1	100 %	3,0
Ikke utfylt	45	80 %	2,3
Totalsum	1 251	82 %	2,1

Funn i tilsyn

I tilsynene har vi kontrollert virksomhetenes systematiske HMS-arbeid knyttet til forebygging av arbeidsrelaterte muskel- og skjelettplager og psykiske plager. Vi har oftest kontrollert om arbeidsgiver sørger for at arbeidstakere som utfører ergonomisk belastende arbeid som tungt eller ensformig arbeid, får nødvendig informasjon og opplæring. Vi har avdekket brudd på dette i 29 prosent av tilsynene. Så langt har vi oftest avdekket brudd når vi har kontrollert om arbeidsgiver har utarbeidet plan og tiltak i arbeidet som kan gi risiko for muskel-, skjelett- og psykiske plager, med brudd i 76 prosent av tilsynene.

Tabell 10 gir en oversikt over kontrollpunktene som oftest er kontrollert i disse tilsynene. Merk at det kun er kontrollpunkt som er relevante for brukermålet, og som inngår i de faste sjekklisterne, som inngår i tabellen. Det kan også være kontrollert andre tema, men disse inngår ikke i tabellen. Eksempelvis har vi kontrollert virksomhetenes tilknytning til, og bruk av, bedriftshelsetjeneste i en høy andel av disse tilsynene.

Tabell 10: Andel tilsyn med brudd og andel tilsyn med reaksjon fordelt på de fem mest kontrollerte kontrollpunkter i tilsyn med brukermålet arbeidsgivere forebygger arbeidsrelaterte muskel-, skjelett-, og psykiske plager, som inngår fast i sjekklisterne i 2024. Ett tilsyn kan dekke flere kontrollpunkter.

Kontrollpunkt kontrollert i tilsyn	Antall tilsyn	Andel tilsyn med brudd	Andel tilsyn med reaksjon
Manuelt arbeid - informasjon og opplæring	943	29 %	19 %
Muskel- og skjelettplager - kartlegging og risikovurdering	724	58 %	31 %
Muskel- og skjelettplager – plan og tiltak	715	59 %	31 %
Muskel-, skjelett- og psykiske plager, - kartlegging og risikovurdering, plan og tiltak	454	76 %	47 %
Psykiske plager - kartlegging og risikovurdering	319	58 %	9 %
Psykiske plager - plan og tiltak	319	59 %	9 %

Reaksjoner

På bakgrunn av avdekkede brudd har Arbeidstilsynet varslet eller vedtatt minst én reaksjon i 74 prosent av tilsyn med brukermålet arbeidsgivere forebygger arbeidsrelaterte muskel-, skjelett-, og psykiske plager, og vi har i snitt gitt 2,1 reaksjoner per tilsyn med reaksjon.

Vi har fulgt opp bruddene med å gi ett eller flere vedtak om pålegg i 863 tilsyn. Vi har fulgt opp med tvangsmulkt som pressmiddel i 26 tilsyn, og stans som pressmiddel i to tilsyn. I tilfeller hvor vi ikke har fulgt opp brudd med reaksjon, så skyldes dette i hovedsak at virksomheten allerede hadde iverksatt tiltak. Vi vedtar oftest pålegg knyttet til brudd på kartlegging, risikovurdering, plan og tiltak på forhold opp mot vold, trusler om vold og uheldige belastninger, samt brudd på kartlegging, risikovurdering, plan og tiltak på forhold knyttet til muskel-, skjelett- og psykiske plager.

Tabell 11 gir en oversikt over antall tilsyn med vedtatte reaksjoner for brukermålet så langt i år. Merk at i en del tilsyn kan det ta tid fra tilsynet blir gjennomført til reaksjoner blir

vedtatt, spesielt når det gjelder overtredelsesgebyr. Behov for flere reaksjoner vurderes fortløpende.

Tabell 11: Antall tilsyn med vedtatte reaksjoner for tilsyn med brukermålet arbeidsgivere forebygger arbeidsrelaterte muskel-, skjelett-, og psykiske plager, 2024.

Type reaksjon	Antall tilsyn
Vedtak om pålegg	863
Vedtak om tvangsmulkt	26
Vedtak om stans som pressmiddel	2
Vedtak om stans ved overhengende fare	0
Vedtak om overtredelsesgebyr	0

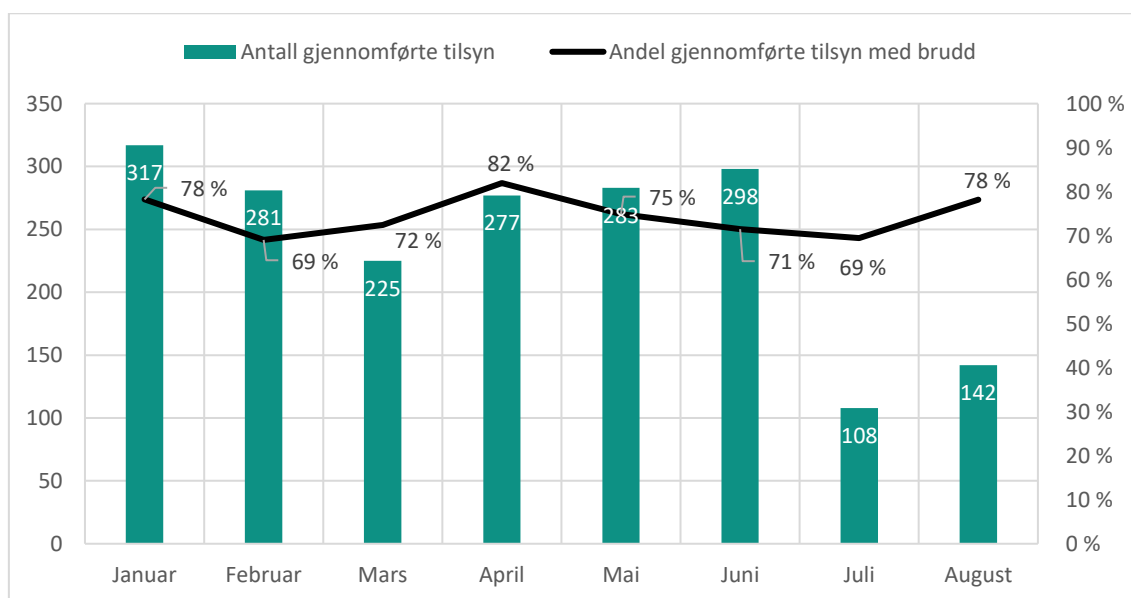
Arbeidsgivere forebygger arbeidsrelaterte ulykker

For å redusere antall alvorlige personskader i det norske arbeidslivet skal Arbeidstilsynet arbeide for at arbeidsgivere har et fungerende helhetlig styrings- og kontrollsystem for å forebygge alvorlige personskader. Dersom arbeidsgiver jobber systematisk og helhetlig med sikkerhetsstyring i sin virksomhet vil det redusere sannsynligheten for at arbeidstakere blir skadet.

Sentrale nøkkeltall

I perioden 1. januar–31. august 2024 har Arbeidstilsynet gjennomført 1 931 tilsyn med brukermålet arbeidsgivere forebygger arbeidsrelaterte ulykker. Tilsyn med arbeidsulykker som er varslet til Arbeidstilsynet er ikke medregnet i disse tilsynene. Vi har så langt i år avdekket ett eller flere brudd på relevante kontrollpunkter i 75 prosent av tilsynene, og fulgt opp bruddene med minst én reaksjon i 68 prosent av tilsynene. Tilsynene er i hovedsak gjennomført som stedlige tilsyn ute hos virksomhetene.

Figur 3 viser antall gjennomførte tilsyn med brukermålet og andelen tilsyn med brudd for de gjennomførte tilsynene. Merk at vi rapporterer tilsyn basert på dato for kontroll, men at tilsynet inngår i statistikken først når tilsynsrapporten er sendt til virksomheten. Det vil derfor være et visst etterslep i rapportering av tilsyn i perioden. Dette er primært synlig for foregående måned, hvor tilsynstallet fortsatt er relativt lavt. Antall tilsyn vil altså øke ytterligere etter hvert som flere tilsynsrapporter blir sendt.

Figur 3: Antall gjennomførte tilsyn og andel gjennomførte tilsyn med brudd for brukermålet arbeidsgivere forebygger arbeidsrelaterte ulykker, fordelt på måned, 2024.

Næring tilsynsobjekt

I innsatsen med brukermålet arbeidsgivere forebygger arbeidsrelaterte ulykker, skal vi prioritere enkelte næringer for tilsyn basert på hvor vi mener risikoen er størst. Tabell 12 gir en oversikt over de fem næringene hvor vi har gjennomført flest med dette brukermålet så langt i år. 1 761 tilsyn er gjennomført innen disse fem næringene, og utgjør 91 prosent av det totale antallet tilsyn med brukermålet så langt i år.

Tabell 12: Antall tilsyn med brukermålet arbeidsgivere forebygger arbeidsrelaterte ulykker, fordelt på næringer med flest tilsyn, 2024. Én virksomhet kan være registrert i opptil tre næringskoder.

Næring	Antall tilsyn	Andel tilsyn med brudd	Antall reaksjoner pr tilsyn med reaksjon
Bygge- og anleggsvirksomhet	1 135	69 %	2,3
Industri	341	85 %	3,3
Transport og lagring	111	80 %	1,4
Varehandel, reparasjon av motorvogner	107	85 %	3,1
Jordbruk, skogbruk og fiske	88	64 %	2,1

Sted for tilsyn

Tabell 13 gir en oversikt over hvordan tilsynene med dette brukermålet fordeler seg per fylke så langt i år.

Tabell 13: Antall tilsyn med arbeidsgivere forebygger arbeidsrelaterte ulykker, fordelt på fylke, 2024.

Sted for tilsyn	Antall tilsyn	Andel tilsyn med brudd	Antall reaksjoner pr tilsyn med reaksjon
Innlandet	192	57 %	2,4
Akershus	184	64 %	2,0
Trøndelag	178	93 %	2,5
Agder	173	76 %	2,2
Nordland	154	77 %	2,4
Buskerud	153	76 %	2,5
Rogaland	150	85 %	3,0
Vestland	147	84 %	2,5
Telemark	111	68 %	2,3
Østfold	103	76 %	2,7
Møre og Romsdal	90	76 %	2,1
Troms	87	76 %	2,9
Oslo	80	68 %	2,0
Vestfold	67	72 %	2,9
Finnmark	52	71 %	2,3
Svalbard	4	75 %	2,0
Ikke utfylt	6	33 %	1,0
Totalsum	1 931	75 %	2,5

Funn i tilsyn

I de ulykkesforebyggende tilsynene har vi oftest kontrollert bygnings- og utstyrsmessige forhold, etterfulgt av virksomhetenes bruk av BHT, og maskiner og annet arbeidsutstyr. Litt over halvparten av tilsynene er rettet mot spesifikke tema knyttet til bestemte ulykkestyper, som farlig arbeid i høyden og maskinsikkerhet. Vi har oftest avdekket brudd på forhold knyttet til farlig arbeid i høyden.

Tabell 14 gir en oversikt over undertemaene som oftest er kontrollert i disse tilsynene. Merk at det kun er kontrollpunkt som er relevante for brukermålet, og som inngår i de faste sjekklisterne, som inngår i tabellen. Det kan også være kontrollert andre tema som ikke er relevant for brukermålet i disse tilsynene. Disse inngår ikke i tabellen.

Tabell 14: Andel tilsyn med brudd og andel tilsyn med reaksjon fordelt på de fem mest kontrollerte undertema i tilsyn med brukermålet arbeidsgivere forebygger arbeidsrelaterte ulykker, som inngår fast i sjekklisterne i 2024. Ett tilsyn kan dekke flere undertema.

Undertema kontrollert i tilsyn	Antall tilsyn	Andel tilsyn med brudd	Andel tilsyn med reaksjon
Bygnings- og utstyrsmessige forhold	1 151	57 %	43 %
Bedriftshelsetjeneste	1 007	26 %	25 %
Maskiner og annet arbeidsutstyr	947	36 %	32 %
Kartlegging, risikovurdering og tiltak	706	32 %	26 %
Personlig verneutstyr - teknisk	232	2 %	1 %

Reaksjoner

På bakgrunn av avdekkede brudd har Arbeidstilsynet varslet eller vedtatt minst én reaksjon i 68 prosent av tilsyn med brukermålet arbeidsgivere forebygger arbeidsrelaterte ulykker, og vi har i snitt gitt 2,5 reaksjoner per tilsyn med reaksjon.

Vi har så langt i år fulgt opp avdekkede brudd med å gi ett eller flere vedtak om pålegg i 775 tilsyn. Vi har fulgt opp med vedtak om tvangsmulkt i 39 tilsyn og vedtak om stans som pressmiddel i tre tilsyn. Vi har oftest vedtatt pålegg knyttet til brudd på maskiner og annet arbeidsutstyr, kartlegging, risikovurdering og tiltak, og bedriftshelsetjeneste. I tillegg har vi vedtatt stans ved overhengende fare for liv og helse i 415 tilsyn.

Tabell 15 gir en oversikt over antall tilsyn med vedtatte reaksjoner for brukermålet så langt i 2024. Merk at i en del tilsyn kan det ta tid fra tilsynet blir gjennomført til reaksjoner blir vedtatt, spesielt når det gjelder overtredelsesgebyr, og behov for flere reaksjoner vurderes fortløpende. Så langt i år har vi vedtatt overtredelsesgebyr i 43 tilsyn, i hovedsak som følge av alvorlige lovbrudd knyttet til usikret arbeid i høyden.

Tabell 15: Antall tilsyn med vedtatte reaksjoner for brukermålet arbeidsgivere forebygger arbeidsrelaterte ulykker, 2024.

Type reaksjon	Antall tilsyn
Vedtak om pålegg	775
Vedtak om tvangsmulkt	39
Vedtak om stans som pressmiddel	3
Vedtak om stans ved overhengende fare	415
Vedtak om overtredelsesgebyr	43

Arbeidsgivere gir utenlandske arbeidstakere allmenngjort lønn

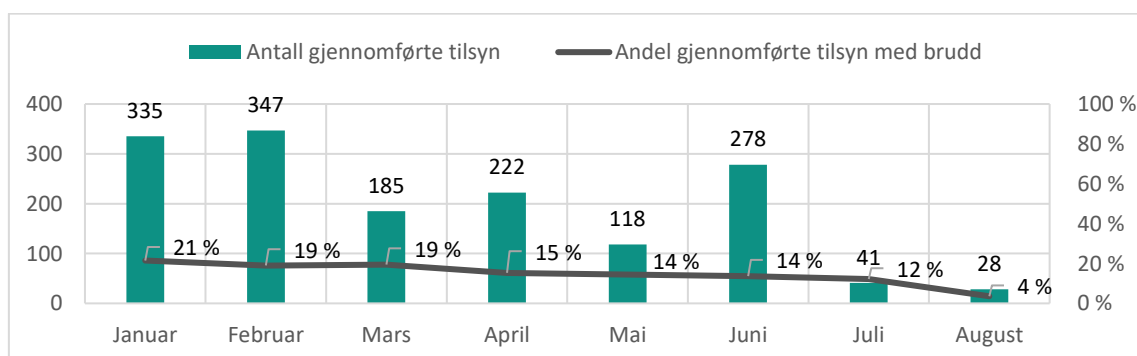
Allmenngjøringsordningen er innført for å sikre utenlandske arbeidstakere likeverdige lønns- og arbeidsvilkår med norske, og for å forhindre uheldig konkurransevridning for det norske arbeidsmarkedet. For at denne reguleringen skal få ønsket effekt, må arbeidsgiverne overholde kravene og gi alle arbeidstakere innen samme fag eller næring lønn i henhold til det som er allmenngjort for området. På områder hvor det er spesielt skjeve lønnsvilkår vil tariffnemnda, ut fra innspill fra partene og næringslivet, gå inn og vedta allmenngjort lønn for å sikre at arbeidstakerne har en minstelønn som er anstendig.

Vi kan kun håndheve lønnsforhold som faller inn under de allmenngjorte tariffområdene. I 2024 er følgende ni tariffområder allmenngjort: bygg, elektro, fiskeindustri, godstransport på vei, jordbruks- og gartnerinæringen, overnatting, servering og catering, persontransport med turbil, renhold og skips- og verftsindustrien.

Sentrale nøkkeltall

I perioden 1. januar–31. august 2024 har Arbeidstilsynet gjennomført 1 544 tilsyn med brukermålet arbeidsgivere gir utenlandske arbeidstakere allmenngjort lønn. Vi har så langt i år avdekket ett eller flere brudd på relevante kontrollpunkter i 17 prosent av tilsynene, og fulgt opp bruddene med minst én reaksjon i 16 prosent av tilsynene. Tilnærmet alle tilsynene er gjennomført som stedlige tilsyn, hvorav de aller fleste har vært uanmeldte tilsyn.

Figur 4 viser antall gjennomførte tilsyn med brukermålet og andelen tilsyn med brudd for de gjennomførte tilsynene. Merk at vi rapporterer tilsyn basert på dato for kontroll, men at tilsynet inngår i statistikken først når tilsynsrapporten er sendt til virksomheten. Det vil derfor være et visst etterslep i rapportering av tilsyn i perioden. Dette er primært synlig for foregående måned, hvor tilsynstallet fortsatt er relativt lavt. Antall tilsyn vil altså øke ytterligere etter hvert som flere tilsynsrapporter blir sendt.

Figur 4: Antall gjennomførte tilsyn og andel gjennomførte tilsyn med brudd for brukermålet arbeidsgivere gir utenlandske arbeidstakere allmenngjort lønn, fordelt på måned, 2024.

Næring tilsynsobjekt

I tilsyn med allmenngjøringsforskriftene, skal vi prioritere de allmenngjorte områdene hvor antallet utenlandske arbeidstakere under minstesats er høyest. Tabell 16 gir en oversikt over de fem næringene hvor det er gjort flest tilsyn med dette brukermålet så langt i år. 1 462 tilsyn er gjennomført innen disse fem næringene, og utgjør 94 prosent av det totale antallet tilsyn med brukermålet så langt i år.

Tabell 16: Antall tilsyn med brukermålet arbeidsgivere gir utenlandske arbeidstakere allmenngjort lønn, fordelt på næringer med flest tilsyn, 2024. Én virksomhet kan være registrert i opptil tre næringskoder.

Næring	Antall tilsyn	Andel tilsyn med brudd	Antall reaksjoner pr tilsyn med reaksjon
I Overnattings- og serveringsvirksomhet	800	23 %	1,3
F Bygge- og anleggsvirksomhet	345	6 %	1,2
H Transport og lagring	165	15 %	1,4
N Forretningsmessig tjenesteyting	107	19 %	1,5
A Jordbruk, skogbruk og fiske	49	2 %	1,0

Sted for tilsyn

Tabell 17 gir en oversikt over hvordan tilsynene med dette brukermålet fordeler seg per fylke så langt i år.

Tabell 17 Antall tilsyn med brukermålet arbeidsgivere gir utenlandske arbeidstakere allmenngjort lønn, fordelt på fylke, 2024.

Sted for tilsyn	Antall tilsyn	Andel tilsyn med brudd	Antall reaksjoner pr tilsyn med reaksjon
Oslo	291	24 %	1,3
Vestland	174	16 %	1,2
Innlandet	135	19 %	1,2
Akershus	134	25 %	1,4
Buskerud	122	8 %	1,4
Rogaland	117	16 %	1,4
Troms	113	10 %	1,1
Møre og Romsdal	86	15 %	1,5
Østfold	80	20 %	1,2
Trøndelag	77	13 %	1,2
Nordland	63	8 %	1,2
Vestfold	44	18 %	1,3
Agder	38	16 %	1,0
Telemark	36	25 %	1,4
Finnmark	30	13 %	1,0
Ikke utfylt	13	23 %	1,5
Svalbard	1	0 %	0,0
Totalsum	1 554	17 %	1,3

Funn i tilsyn

Arbeidstilsynet skal bidra til et seriøst og anstendig arbeidsliv ved å sørge for at arbeidsgivere gir utenlandske arbeidstakere allmenngjort lønn. I det legger vi blant annet at arbeidsgivere:

- har oversikt over hvor mye arbeidstakerne har jobbet
- utbetaler lønn i tråd med minsteinnsats for all tid arbeidstakerne har jobbet
- utbetaler diett i tråd med allmenngjøringsreglene
- gir arbeidstakerne lønnslipp som viser faktisk utbetalt lønn og diett
- utbetaler lønn via bank
- etterbetaler manglende lønn

Tabell 18 gir en oversikt over de fem kontrollpunktene som er oftest benyttet i tilsynene med allmenngjort lønn. Merk at det kun er kontrollpunkt som er relevante for brukermålet, og som inngår i de faste sjekklister for tilsyn, som inngår i tabellen. Det kan også være kontrollert andre tema som ikke er relevant for brukermålet i disse tilsynene. Disse inngår ikke i tabellen.

Tabell 18: Andel tilsyn med brudd og andel tilsyn med reaksjon fordelt på de fem mest kontrollerte kontrollpunkt som inngår fast i sjekklister for tilsyn med brukermålet arbeidsgivere gir utenlandske arbeidstakere allmenngjort lønn, 2024.

Kontrollpunkt kontrollert i tilsyn	Antall tilsyn	Andel tilsyn med brudd	Andel tilsyn med reaksjon
Allmenngjøring for overnattings-, serverings- og cateringvirksomheter - lønn	833	23 %	21 %
Byggeplasser - allmenngjort lønn	369	5 %	4 %
Allmenngjøring norsk godstransport - lønn	176	7 %	7 %
Allmenngjøring norsk godstransport - diett	119	13 %	10 %
Renhold - allmenngjort lønn	89	15 %	17 %

I 2024 har vi så langt ført mest kontroll med om arbeidsgiver har sørget for utbetaling av lønn i henhold til tariffavtale innen overnatting, servering og catering, med kontroll i 833 tilsyn. Det er også på dette kontrollpunktet vi har oftest avdekket brudd, med brudd i omtrent ett av fire tilsyn.

Reaksjoner

På bakgrunn av avdekkede brudd har Arbeidstilsynet varslet eller vedtatt minst én reaksjon i 16 prosent av tilsyn med brukermålet arbeidsgivere gir utenlandske arbeidstakere allmenngjort lønn, og vi har i snitt gitt 1,3 reaksjoner per tilsyn med reaksjon.

Tabell 19 gir en oversikt over antall tilsyn med vedtatte reaksjoner for brukermålet så langt i 2024. Vi har så langt i år fulgt opp avdekkede brudd med å gi ett eller flere vedtak om pålegg i 193 tilsyn, og vedtatt tvangsmulkt som pressmiddel i 18 tilsyn. De fleste påleggene er knyttet til utbetaling og etterbetaling av allmenngjort lønn innen overnatting, servering

og catering. Merk at i en del tilsyn kan det ta tid fra tilsynet blir gjennomført til reaksjoner blir vedtatt, spesielt når det gjelder overtredelsesgebyr. Behov for flere reaksjoner vurderes fortløpende.

Tabell 19: Antall tilsyn med vedtatte reaksjoner for tilsyn med brukermålet arbeidsgivere gir utenlandske arbeidstakere allmenngjort lønn.

Type reaksjon	Antall tilsyn
Vedtak om pålegg	193
Vedtak om tvangsmulkt	18
Vedtak om stans som pressmiddel	4
Vedtak om stans ved overhengende fare	0
Vedtak om overtredelsesgebyr	3

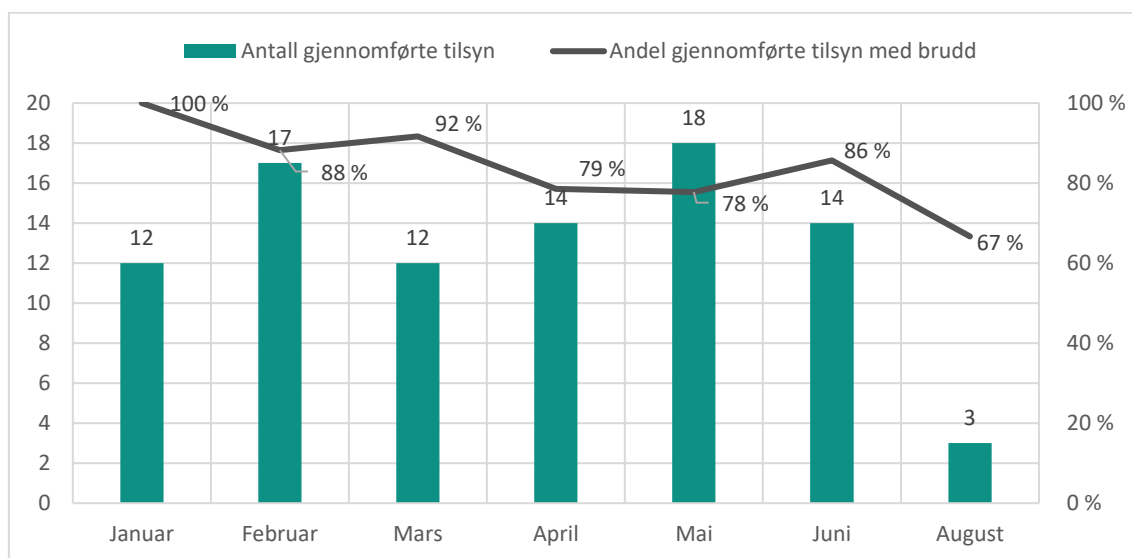
Offentlige oppdragsgivere følger opp arbeidsvilkår ved anskaffelser

Offentlige oppdragsgivere har et særlig ansvar for å hindre at useriøse og kriminelle aktører får innpass i arbeidslivet, ved å stille og følge opp krav til lønns- og arbeidsvilkår i sine kontrakter. De er store aktører innenfor mange områder, som kjøpere av både varer og tjenester. Gjennom å stille krav til og følge opp lønns- og arbeidsvilkår kan det offentlige sterkt bidra til rettferdige konkurransevilkår for virksomheter som ønsker å tilby seriøse arbeidsvilkår. Dette vil igjen bidra til et sikkert og seriøst arbeidsliv. Dette er særlig viktig i utsatte bransjer.

Sentrale nøkkeltall

I perioden 1. januar–31. august 2024 har Arbeidstilsynet gjennomført 90 tilsyn med brukermålet offentlige oppdragsgivere følger opp arbeidsvilkår ved anskaffelser. Vi har så langt i år avdekket ett eller flere brudd på relevante kontrollpunkter i 86 prosent av tilsynene, og fulgt opp bruddene med minst én reaksjon i 84 prosent av tilsynene. Alle tilsynene så langt i år er gjennomført som digitale tilsyn.

Figur 5 viser antall gjennomførte tilsyn med brukermålet og andelen tilsyn med brudd for de gjennomførte tilsynene. Som figuren viser, ble det ikke gjennomført noen tilsyn med dette brukermålet i juli 2024. Merk at vi rapporterer tilsyn basert på dato for kontroll, men at tilsynet inngår i statistikken først når tilsynsrapporten er sendt til virksomheten. Det vil derfor være et visst etterslep i rapportering av tilsyn i perioden, og antall tilsyn vil øke etter hvert som flere tilsynsrapporter blir sendt.

Figur 5: Antall gjennomførte tilsyn og andel gjennomførte tilsyn med brudd for brukermålet offentlige oppdragsgivere følger opp arbeidsvilkår ved anskaffelser, fordelt på måned, 2024.

Sektor tilsynsobjekt

For brukermålet offentlige oppdragsgivere følger opp arbeidsvilkår ved anskaffelser, er det kommunale og fylkeskommunale virksomheter som er prioritert for tilsyn i 2024. Alle tilsynene så langt i år er gjennomført med virksomheter innen kommuneforvaltningen.

Sted for tilsyn

Tabell 20 gir en oversikt over hvordan tilsynene med dette brukermålet fordeler seg per fylke så langt i år.

Tabell 20 Antall tilsyn med brukermålet offentlige oppdragsgivere følger opp arbeidsvilkår ved anskaffelser, fordelt på fylke, 2024.

Sted for tilsyn	Antall tilsyn	Andel tilsyn med brudd	Antall reaksjoner pr tilsyn med reaksjon
Nordland	18	83 %	1,7
Innlandet	17	82 %	1,7
Trøndelag	14	79 %	2,0
Finnmark	10	100 %	1,8
Troms	8	100 %	1,4
Møre og Romsdal	7	100 %	1,3
Vestland	6	100 %	1,5
Rogaland	5	100 %	1,4
Akershus	4	25 %	1,0
Buskerud	1	0 %	0,0
Totalsum	90	86 %	1,6

Funn i tilsyn

I tilsynene med offentlige oppdragsgivere har vi lagt vekt på å kontrollere følgende fem forhold:

- offentlige oppdragsgivere stiller krav til lønns- og arbeidsvilkår i sine kontrakter
- offentlige oppdragsgivere har rutiner for hvordan de skal følge opp lønns- og arbeidsvilkår i sine anskaffelser
- offentlige oppdragsgivere kontrollerer at krav til lønns- og arbeidsvilkår i sine anskaffelser overholdes

Tabell 21 gir en oversikt over funnene i tilsyn med dette brukermålet. Merk at det kun er kontrollpunkt som er relevante for brukermålet, og som inngår i de faste sjekklisterne, som inngår i tabellen. Det kan også være kontrollert andre tema som ikke er relevant for brukermålet i disse tilsynene. Disse inngår ikke i tabellen.

Tabell 21: Andel tilsyn med brudd og andel tilsyn med reaksjon fordelt på de tre kontrollpunktene som inngår fast i sjekklisterne for tilsyn med offentlige oppdragsgivere, 2024.

Kontrollpunkt kontrollert i tilsyn	Antall tilsyn	Andel tilsyn med brudd	Andel tilsyn med reaksjon
Offentlig oppdragsgiver - kontroll	90	86 %	84 %
Offentlig oppdragsgiver - kontraktsvilkår	90	33 %	32 %
Offentlig oppdragsgiver - krav til opplysninger i kunngjøringer eller konkurransegrunnlag	90	24 %	22 %

I 2024 har vi så langt avdekket hyppigst brudd når vi har kontrollert de offentlige oppdragsgivernes kontroll av lønns- og arbeidsvilkår i anskaffelser, med brudd i omtrent ni av ti tilsyn.

Reaksjoner

På bakgrunn av avdekkede brudd har Arbeidstilsynet varslet eller vedtatt minst én reaksjon i 84 prosent av tilsyn med brukermålet offentlige oppdragsgivere følger opp arbeidsvilkår ved anskaffelser, og vi har i snitt gitt 1,6 reaksjoner per tilsyn med reaksjon.

Tabell 22 gir en oversikt over antall tilsyn med vedtatte reaksjoner for brukermålet så langt i 2024. Vi har så langt i år fulgt opp avdekkede brudd med å gi ett eller flere vedtak om pålegg i 71 tilsyn, og vi har vedtatt tvangsmulkt som pressmiddel i tre tilsyn. Over halvparten av påleggene er knyttet til offentlige oppdragsgiveres manglende kontroll av om kravene til lønns- og arbeidsvilkår overholdes. Merk at i en del tilsyn kan det ta tid fra tilsynet blir gjennomført til reaksjoner blir vedtatt, spesielt når det gjelder overtredelsesgebyr. Behov for flere reaksjoner vurderes fortløpende.

Tabell 22: Antall tilsyn med vedtatte reaksjoner for brukermålet offentlige oppdragsgivere følger opp arbeidsvilkår ved anskaffelser.

Type reaksjon	Antall tilsyn
Vedtak om pålegg	71
Vedtak om tvangsmulkt	3
Vedtak om stans som pressmiddel	0
Vedtak om stans ved overhengende fare	0
Vedtak om overtredelsesgebyr	0

Utenlandske arbeidstakere settes i stand til å ivareta sine rettigheter og oppfylle sine plikter

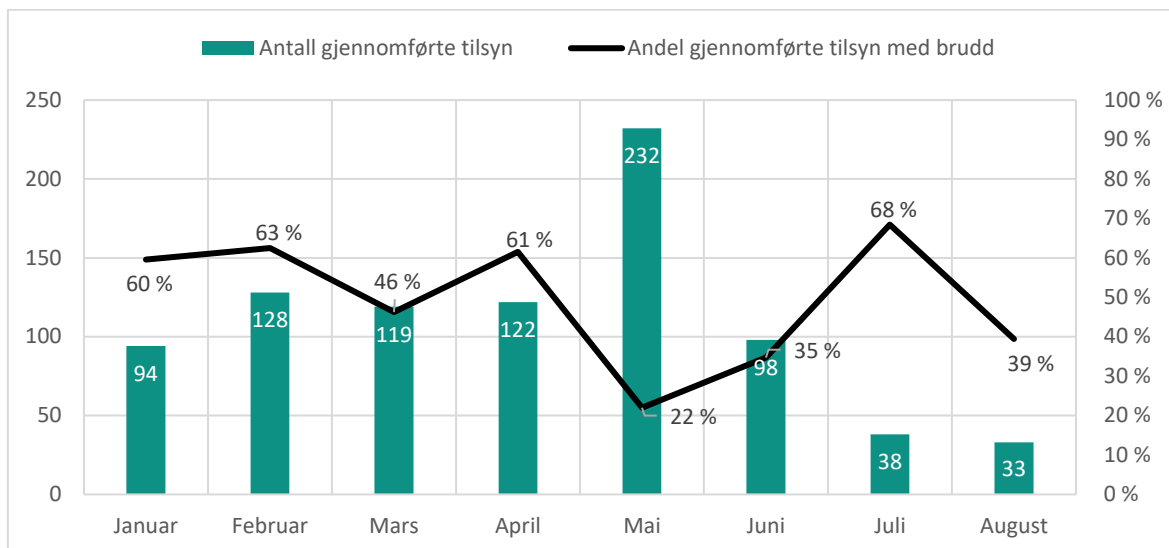
I a-krimssamarbeidet er det utarbeidet tre felles brukermål som innsatsen skal rettes mot. A-krimssentrene og det lokale a-krimssamarbeidet skal rette en stor del av sin innsats mot sentrale trusselaktører samt legge vekt på arbeidet med å sette utenlandske arbeidstakere i stand til å ivareta sine rettigheter og oppfylle sine plikter.

Arbeidstilsynets rolle i det tverretatlige samarbeidet er å ha et særlig fokus på arbeidstakerperspektivet. Arbeidstilsynet vil derfor fremover ha oppmerksomhet på og spesielt følge opp brukermålet om at utenlandske arbeidstakere er satt i stand til å ivareta sine rettigheter og oppfylle sine plikter. Arbeidstilsynet registrerer ikke arbeidstakers nasjonalitet i tilsyn, og har derfor ikke statistikk over hvor mange tilsyn som berører utenlandske arbeidstakere. Det er imidlertid svært vanlig å møte på utenlandske arbeidstakere i slike tilsyn, og i rapporteringen av tilsynstall legger vi derfor til grunn at alle tilsyn innenfor overordnet mål 3 berører utenlandske arbeidstakere.

Sentrale nøkkeltall

I perioden 1. januar–31. august 2024 har vi gjennomført 864 tilsyn med brukermålet utenlandske arbeidstakere settes i stand til å ivareta sine rettigheter og oppfylle sine plikter. Vi har så langt i år avdekket ett eller flere brudd i 45 prosent av tilsynene, og fulgt opp bruddene med minst én reaksjon i 41 prosent av tilsynene. Tilsynene er i hovedsak gjennomført som stedlige uanmeldte tilsyn ute hos virksomhetene.

Figur 6 viser antall gjennomførte tilsyn med brukermålet, samt andelen tilsyn med brudd for de gjennomførte tilsynene. Som figuren viser, varierer både antallet tilsyn og andelen tilsyn med brudd, og dette gjelder særlig sommermånedene. Dette skyldes at vi i store deler av perioden har prioritert informasjonsinnhenting i tilsyn med dette brukermålet, og derfor er andelen brudd lavere. Merk at vi rapporterer tilsyn basert på dato for kontroll, men at tilsynet inngår i statistikken først når tilsynsrapporten er sendt til virksomheten. Det vil derfor være et visst etterslep i rapportering av tilsyn i perioden. Dette er primært synlig for foregående måned, hvor tilsynstallet fortsatt er relativt lavt. Antall tilsyn vil altså øke ytterligere etter hvert som flere tilsynsrapporter blir sendt.

Figur 6: Antall gjennomførte tilsyn med brukermålet utenlandske arbeidstakere settes i stand til å ivareta sine rettigheter og oppfylle sine plikter, samt andel gjennomførte tilsyn med brudd, fordelt på måned, 2024.

Næring tilsynsobjekt

De fleste tilsynene med brukermålet er gjennomført i bygge- og anleggsvirksomheter, etterfulgt av transport og lagring. Tabell 23 gir en oversikt over de fem næringene hvor det er gjennomført flest tilsyn så langt i 2024. 769 tilsyn er gjennomført innen disse fem næringene, og utgjør 89 prosent av det totale antallet tilsyn med brukermålet så langt i år.

Tabell 23: Antall tilsyn med brukermålet utenlandske arbeidstakere settes i stand til å ivareta sine rettigheter og oppfylle sine plikter, fordelt på næringer med flest tilsyn, 2024. Én virksomhet kan være registrert i opptil tre næringskoder.

Næring	Antall tilsyn	Andel tilsyn med brudd	Antall reaksjoner pr tilsyn med reaksjon
Bygge- og anleggsvirksomhet	327	56 %	2,8
Transport og lagring	240	8 %	2,4
Overnattings- og serveringsvirksomhet	100	71 %	3,7
Varehandel, reparasjon av motorvogner	61	69 %	3,6
Forretningsmessig tjenesteyting	43	47 %	2,7

Sted for tilsyn

Tabell 24 gir en oversikt over hvordan tilsynene med dette brukermålet fordeler seg per fylke så langt i år. Vi har gjennomført flest tilsyn i Agder, etterfulgt av Møre og Romsdal og Vestland.

Tabell 24: Antall tilsyn med brukermålet utenlandske arbeidstakere settes i stand til å ivareta sine rettigheter og oppfylle sine plikter, fordelt på fylke, 2024.

Sted for tilsyn	Antall tilsyn	Andel tilsyn med brudd	Antall reaksjoner pr tilsyn med reaksjon
Agder	108	23 %	2,0
Møre og Romsdal	90	28 %	3,0
Rogaland	75	49 %	2,6
Vestland	75	12 %	4,5
Nordland	74	41 %	2,9
Buskerud	73	60 %	2,7
Oslo	66	55 %	3,9
Vestfold	63	52 %	3,0
Trøndelag	44	52 %	5,2
Innlandet	43	65 %	3,3
Akershus	39	82 %	3,6
Østfold	30	83 %	3,2
Finnmark	29	69 %	3,4
Troms	27	22 %	3,4
Telemark	27	59 %	3,1
Utland	1	100 %	11,0
Totalsum	864	45 %	3,2

Tilsynet registrert som gjennomført i «Utland» er et dokumenttilsyn gjennomført med et norskregistrert utenlandsk foretak (NUF).

Funn i tilsyn

A-krim er et fenomen som spenner over flere arbeidsmiljøproblemer og andre etaters virkeområder. Fenomenet kjennetegnes av å bryte flere etaters regelverk på en bevisst måte for å maksimere profitt. Arbeidstilsynet bruker derfor hele sitt regelverk ved tilsyn innen dette problemområdet, og det er laget sjekklister som er ment å være et kompromiss mellom det arbeidsmiljøproblematiske og hva Arbeidstilsynet minimum bør kontrollere og reagere på innenfor a-krim.

Tabell 25 gir en oversikt over de fem mest brukte kontrollpunktene i tilsyn med dette brukermålet. Merk at det kun er kontrollpunkter som inngår i de faste sjekklisene som inngår i tabellen. Det kan også være kontrollert andre tema som ikke er relevant for brukermålet i disse tilsynene, men disse inngår ikke i tabellen. Som tabellen viser, har vi hyppigst kontrollert om arbeidsgiver har sørget for at det inngås skriftlig arbeidsavtale med de ansatte, og om arbeidsgiver har en fortløpende oversikt over hvor mye den enkelte arbeidstaker arbeider.

Tabell 25: Andel tilsyn med brudd og andel tilsyn med reaksjon fordelt på de mest kontrollerte kontrollpunktene som inngår fast i sjekklisene, i tilsyn med brukermålet utenlandske arbeidstakere settes i stand til å ivareta sine rettigheter og oppfylle sine plikter, i 2024. Ett tilsyn kan dekke flere undertema.

Kontrollpunkt kontrollert i tilsyn	Antall tilsyn	Andel tilsyn med brudd	Andel tilsyn med reaksjon
Arbeidsavtale - utkast til skriftlig arbeidsavtale	738	7 %	6 %
Arbeidstid - oversikt/registrering	452	31 %	28 %
Lønsslipp	431	11 %	10 %
Arbeidsavtale - innhold	416	35 %	27 %
Lønn utbetalt via bank til arbeidstakers konto	413	12 %	11 %

Reaksjoner

På bakgrunn av avdekkede brudd har Arbeidstilsynet varslet eller vedtatt minst én reaksjon i 41 prosent av tilsynene med brukermålet utenlandske arbeidstakere settes i stand til å ivareta sine rettigheter og oppfylle sine plikter, og vi har i snitt gitt 3,2 reaksjoner per tilsyn med reaksjon.

Tabell 26 gir en oversikt over antall tilsyn med vedtatte reaksjoner for tilsynene så langt i 2024. Som tabellen viser, har vi fulgt opp avdekkede brudd med å gi ett eller flere vedtak om pålegg i 232 tilsyn. Vi har fulgt opp med vedtak om tvangsmulkt som pressmiddel i 62 tilsyn, og vedtatt stans som pressmiddel i 12 tilsyn. Vi har oftest vedtatt pålegg knyttet til manglende oversikt/registrering av arbeidstid, etterfulgt av manglende innhold i arbeidsavtaler, og manglende HMS-kort på bygge- og anleggsplasser.

Så langt i år har vi vedtatt stans ved overhengende fare for liv og helse i 55 tilsyn. For at vi skal oppheve stansevedtaket må virksomheten rette opp de farlige forholdene. Vi vedtatt overtredelsesgebyr i 34 tilsyn med brukermålet. Vi har oftest gitt overtredelsesgebyr for manglende HMS-kort, usikret arbeid i høyden, og manglende oversikt eller registrering av arbeidstid. Merk at i en del tilsyn kan det ta tid fra tilsynet blir gjennomført til reaksjoner blir vedtatt, spesielt når det gjelder overtredelsesgebyr. Behov for flere reaksjoner vurderes fortløpende.

Tabell 26: Antall tilsyn med vedtatte reaksjoner for tilsyn med brukermålet utenlandske arbeidstakere settes i stand til å ivareta sine rettigheter og oppfylle sine plikter, 2024.

Type reaksjon	Antall tilsyn
Vedtak om pålegg	232
Vedtak om tvangsmulkt	62
Vedtak om stans som pressmiddel	12
Vedtak om stans ved overhengende fare	55
Vedtak om overtredelsesgebyr	34

Arbeidstilsynet

Tittel:

Fremdrift - Arbeidstilsynets brukermål 2024

Ansvarlig redaktør: Monica Seem

Redaktør: Ingrid Stette Haarberg

Redaksjon: Cecilie Åldstedt Nyrønning, Lauren Celeste Burger, Robert Ekle og Morten Støver

Utgitt:

September 2024

Postadresse:

Arbeidstilsynet

Postboks 4720 Torgarden

7468 Trondheim

Sentralbord:

73 19 97 00

arbeidstilsynet.no